

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Přírodovědecká fakulta UK

Tisková zpráva

Jak se změnil evropský automobilový průmysl od roku 2005?

Praha 7.2. 2019 Prof. Petr Pavlínek z katedry sociální geografie a regionálního rozvoje analyzoval změny v evropském automobilovém průmyslu mezi lety 2005 a 2016. Analýza vycházela z databáze 2124 restrukturalizací velkých podniků automobilového průmyslu ve členských zemích Evropské unie a v Norsku.

Podniková data o tvorbě a ztrátě pracovních příležitostí v automobilovém průmyslu, která nejsou v oficiálních statistikách k dispozici, umožňují určit jaké typy podniků vytváří či ruší pracovní příležitosti podle typu vlastnictví, země vlastníka, či podle typu restrukturalizace podniku, jakými jsou například rozšíření či omezení výroby, výstavba nového závodu, či uzavření závodu nebo přesun výroby do zahraničí. Dalším zdrojem dat byly hloubkové rozhovory uskutečněné s řediteli v 91 továrnách vlastněných zahraničními podniky v Česku a na Slovensku, které zkoumaly důvody pro investice a výběr lokalit, důvody pro pokračující výrobu nebo pro její přesun do zahraničí a konkurenční výhody Česka a Slovenska v automobilovém průmyslu. Analýza ukázala, že hnací silou celoevropských změn byl rozvoj automobilového průmyslu ve středovýchodní Evropě, která představuje novou integrovanou periferii evropského automobilového průmyslu.

Tento rozvoj byl založen především na výrazně nižších mzdách a podnikových daních ve srovnání s tradičními jádrovými zeměmi, jako jsou například Německo či Francie, ale i se staršími integrovanými periferiemi, jako jsou například Belgie a Španělsko. Investice ve

středovýchodní Evropě zároveň spustily restrukturalizaci v existujících oblastech automobilového průmyslu v západní Evropě, která měla různé formy, od vytěšňování výroby s malou přidanou hodnotou, po omezování výroby nebo dokonce uzavírky či přesuny továren do zahraničí. Analýza ukázala, že celý tento proces byl hnán investičními strategiemi nadnárodních společností z několika málo zemí (Německo, Francie, Japonsko, USA a Jižní Koreje). Zároveň vyšlo najevo, že domácí podniky jak v západní, tak středovýchodní Evropě postupně ztrácejí pozice ve srovnání s nadnárodními firmami.

Domácí podniky ve středovýchodní Evropě nedokázaly významně těžit z rychlého rozvoje automobilového průmyslu, který byl téměř výlučně založen na přílivu zahraničního kapitálu. Analýza také ukázala, že rozvoj ve středovýchodní Evropě se soustředil na tovární výrobu a aktivity s nižší přidanou hodnotou, zatímco aktivity s vyšší přidanou hodnotou včetně nejdůležitějších nevýrobních a rozhodovacích funkcí zůstávají koncentrované v západní Evropě, především v Německu. Přes rychlý rozvoj automobilového průmyslu ve středovýchodní Evropě tak zůstává tento region pouze integrovanou periferií a tato situace se v budoucnosti velmi pravděpodobně nezmění.

Citace: PAVLÍNEK, Petr. Restructuring and internationalization of the European automotive industry. *Journal of Economic Geography*, 2019, pp. 1-33. DOI: 10.1093/jeg/lby070

Časopis *Journal of Economic Geography* (IF₂₀₁₇=3.453) je jedním ze dvou nejvýznamnějších akademických časopisů v oboru ekonomické geografie.

Článek byl publikován open access a je volně dostupný zde:

<https://academic.oup.com/joeg/advance-article/doi/10.1093/jeg/lby070/5303643#130158793>